

๑

“ความบังเอิญเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต”

ลูกหมู

ข่าวใหญ่ในหมู่บ้านเข้านี้รายงานสดถึงบ้านริมคลองเมื่อ พี่ทองยื่นหน้ามาบอกจากท้ายเรือที่พายพาหลวงลุงมารับบิณฑบาต อย่างเคย

“หมูตกลงมาจากรถบรรทุกแหละ กะทิ มีคนเอามาฝากไว้ ที่วัด”

กะทิตักข้าวจากขันใส่ลงในบาตรเสร็จพอดี

“ตกจากรถชนหมูสีนะ” ตาถาม แล้วก็พูดต่อเองโดยไม่รอ ฟังคำตอบ “เน่มาก แบบนี้แปลว่าชะตายังไม่ถึงชาติ”

ไม่เหมือนหมูผัดกะปิฝีมือยายที่เพิ่งใส่บาตรพระไป กะทิ คิดอยู่ในใจ ไม่กล้าพูดออกมา คิดแบบนี้ก็คงกินของอร่อยไม่ลงไปหนึ่งมือ

หลังจากฟังตาซักถามพี่ทองและได้ความกะพร่องกะแพร่ง แค่ว่ามีคนอุ้มหมูตัวนั้นมาที่วัด ที่เหลือยังไม่มีคำตอบชัดเจน เช่น ตัวใหญ่แค่ไหน ตกจากรถตรงไหน ใครเป็นคนเห็นเหตุการณ์

กะทิก็เลยนัดแนะกับพี่ทองว่าจะ ‘ตามไปดู’ ที่วัดหลังจากช่วยยาย
ล้างจานมือเช้าเสร็จแล้ว

มีคนมุงดู ‘หมูตกรถ’ กันหนาแน่นในลานวัด พี่ทอง
โบกมือเรียกให้กะทิไปสมทบ กะทิชะเง้อคอมองก็เห็นหมูตัวเล็ก
อยู่กลางลาน มีสุนัขเฝ้ารอบไว้

ลุงเชียงกำลังเล่าเหตุการณ์อย่างออกรสว่าเดินอยู่ริมถนนดี ๆ
ก็มีรถบรรทุกดีโคงแล่นมาเร็ว แล้วก็มีความเสียงดังพลั๊ก

“อ๊วย ตกใจหมด กระโดดหลบก่อนเลย พอมองอีกก็
ก็เห็นว่า เป็นรถขนหมู แล้วที่หล่นลงมา ร้องอู๊ด ๆ ก็เป็นลูกหมูตัวนี้
แหละ”

ลุงเชียงชี้มือไปที่เจ้าตัวในสุนัขที่นอนนิ่งทำตาปริบ ๆ

“แล้วเห็นหรือเปล่าว่ารถเลขทะเบียนอะไร” เจ้แดงถาม
ตรงใจใครหลายคน เพราะเสียงซักถามที่ตามมาเป็นเรื่องที่อยู่ใน
ความสนใจของทุกคน เหตุการณ์นี้จะตีเป็นเลขทางห่วยอะไรดี

ในเมื่อลุงเชียงไม่เห็นเลขทะเบียนรถ ปริศนานี้จึง ‘ปลาย
เปิด’ ไม่ปิดกั้นทางความคิด ลุงบุญมีตั้งต้นก่อน เริ่มจากเป็นรถ
ขนหมูมีหกล้อ หมูมีสี่ขา วันนี้เป็นวันพระขึ้น ๘ ค่ำ ก็น่าจะเป็น
๖๔๘

กะทิไม่ได้สนใจฟังที่เหลือ แต่เดินมานั่งยองข้างสุนัขที่
ข้างในมีลูกหมูตาแปวนอนอยู่ ลูกหมูพลัดหลงกับแม่หมู น่าสงสาร
จัง ถึงจะโตจนหย่านมแล้วก็เถอะ มันคงคิดถึงแม่ เหมือนกะทิ
พี่ทองตามมา ในมือถือซามใส่เศษอาหาร

“ลองให้มันกินก่อน หายตกใจก็น่าจะหิวนะ”

ลูกหมูกินอาหารในซามหมดในพริบตา ทำทางยังไม่อิ่ม

พี่ทองเลยไปหาทำให้อีกสามใหญ่ แกมน้ำอีกสาม กะทิหัวเราะ
ทำลูกหมูกลิ้งตัวลงนอนเมื่อกินอิ่มหน้าแล้ว

“พี่ทองจะเลี้ยงไว้หรือ”

“หลวงตาบอกว่าจะเลี้ยงนะ ตั้งชื่อให้แล้วด้วย ชื่อบุญรอด”
ตาชอบใจเมื่อได้ยินชื่อนี้

“สมแล้ว รอดตาข่าย รอดล้อรถ รอดลุงเซียง มาถึง
หลวงลุง ถ้าจะซื้อบุญล้น ก็ยังได้นะ”

กะทินึกเสียดายที่ไม่มีโอกาสเสนอชื่อ ลูกหมูสี่ชมพูทำให้
นึกถึงหนังสือเล่มโปรด ในเรื่องนั้น ลูกหมูชื่อวิลเบอร์ แต่อวบๆ
น่ากินแบบนี้ก็ชื่อแฮมซะเลยดีไหม คิดแล้วกะทิก็กหัวเราะอยู่
คนเดียว

วันห่วยออกศึกคักสุดขีดเมื่อเลขท้ายสองตัวออก ๘๔
เรียกว่าถูกห่วยกันยกหมู่บ้าน ลูกหมูเปรมปรีดีเพราะใครต่อใคร
เอาอาหารมาให้ เป็นลูกหมูน่าโชคที่น่าจะรอดพ้นจากเขียงในตลาด
สุขสำราญอยู่ในแอ่งโคลนที่ลุงบุญมีขุดให้ ภาพเงรเอาเชือก
คล้องคอลูกหมูจงเดินเล่นในวัดเป็นภาพคุ้นตาไปในที่สุด

ตาบอกว่าเลี้ยงหมูแบบนี้ดี ไม่ขังกรง หมูไม่มียืนเครียด
คนกินก็จะเป็นมะเร็ง เสียแต่หมูตัวนี้กลายเป็นสัตว์เลี้ยงไป
เสียแล้ว ไม่ได้เลี้ยงไว้เป็นอาหาร

พูดกันตามจริง ตั้งแต่บุญรอดมาอยู่ที่วัด แทบจะไม่มีหมู
ขึ้นโต๊ะเป็นอาหารจากฝีมือยาย หมูหวานของอร่อยที่เข้ากันดีกับ
น้ำพริกลงเรือหายไปแน่ๆ ไชพะโล้ก็ไม่มีหมูสามชั้น มีแต่เต้าหู้
ตาใช้ช้อนกลางควานหา วางช้อนก็บ่นอย่างชัดใจว่า “เกือบจะได้
นุ่งผ้าขาวม้าลงไปดำหาหมูสามชั้นแล้วนะ” ยายทำเป็นไม่ได้ยิน

กะทิก็นึกโทษตัวเองอยู่ในใจ รู้แบบนี้วันนั้นไม่น่าพยายาไปดูบุญรอด
เลย

เรื่องหมู่นำโชคให้เลขเด็ดเล่าขานกันไม่รู้จบ เพราะงวด
ต่อๆ มากี่ยังมีคนถูกหวยกระเส้นกระสาย นัยว่าที่มาของเลขคือ
บุญรอดนั่นเอง เงินได้มาง่ายก็ใช้ง่าย เรื่องน่าจะเป็นอย่างนั้น
ยกเว้นลุงสนที่รวบรวมเงินจนหมดบ้าน กำหนดเงินฝ้ามื้อขึ้นเพื่อ
ไปซื้อหวยงวดนั้น ลุงสนอุบเจียบว่าถูกหวยได้เงินมาก่อนใหญ่
เงินที่มีความหมายกับชีวิตมากเหลือเกิน

กะทิไม่รู้เรื่องนี้ เพราะหลังเหตุการณ์หมุดตราไม่นาน
ยายก็พูดกับกะทิในห้องพระว่า

“กะทิ อย่ากไปหาแม่ใหม่ลูก”

รถไฟ

ปีนี้โรงเรียนจัดทัศนศึกษาทางรถไฟไปเที่ยวชมทุ่งทานตะวันและเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ นักเรียนมัธยมต้นสามชั้นรวมกัน ๗๐ คน ครูใหญ่มอบหมายให้ครูภิญโญ ครูนิสิตฝึกสอนเป็นคนจัดโปรแกรม เข้าไปเย็นกลับ ร่วมไปกับรถไฟนำเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นักเรียนต้องไปพร้อมเพรียงกันที่สถานีรถไฟอยุธยาในเวลา ๘.๓๐ น. เพื่อขึ้นรถไฟขบวนที่ต้นทางมาจากกรุงเทพฯ ใครไม่สะดวกไปสถานีรถไฟก็ให้ไปลงซื้อกับครูภิญโญ จะมีรถตู้ออกจากโรงเรียนตอน ๗ โมงเช้า และเสียเงินเพิ่ม

ตาตกลงจะพาเกะที่ไปส่งขึ้นรถไฟ ยายเตรียมอาหารกลางวันใส่กล่องไปให้กับกระตักน้ำ งานนี้เป็นโตอดไปเกี่ยวกับเกะเพราะยายเกิดคิดขึ้นมาว่า เกะที่โตแล้ว หัวปิ่นโตเรื้อรังจะ ‘เสียลูก’

ยายไม่ได้พูดออกมา เกะทิดคิดเอาเอง แค้นยามที่ยายจัดให้ก็ทำให้เกะทิดโดดเด่นเป็นกะเหรียงลงมาจากตอยเพราะใหญ่เบ้อเริ่ม

ยายจัดขนมให้กะทิแจกเพื่อนร่วมทาง

“ฝึกไว้นะ เพื่อโตขึ้นจะเป็นกระบี่เรือเหาะ” ตาพูดซ้ำๆ

โห้ ตา เรียกแอร์โฮสเตสให้หมดราคาเอาเลย

บนซานซาล่าจ็อกแจ็กจอยแจทามกลางอากาศหนาวเย็นช่วงต้นเดือนธันวาคม กะทียกมือไหว้ขอบคุณตาที่พามาส่ง ก่อนวิ่งมาสมทบกับพิราวรรณและจูงมือกันไปรายงานตัวกับครูภิญโญที่ ‘ยื่นหล่อ’ ถือคลิปบอร์ดคอยเช็กชื่อนักเรียน

ที่ว่า ‘ยื่นหล่อ’ ไม่ใช่คำของกะทิ แต่เป็นของพิราวรรณที่แอบตามดูครูนิสิตตั้งแต่มาถึงโรงเรียนเมื่อเดือนก่อน ต้องเรียกว่า ‘แอบดู’ เพราะครูภิญโญไม่มีชั่วโมงสอนชั้นเรียนของกะทิ ขำว่าครูสมรวยไม่ยอมถอย ยืนยันจะสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มัธยมสาม

“ถ้าใครอยากมาสอนก็ต้องข้ามศพฉันไปก่อน” ครูสมรวยประกาศ

กะทิคิดว่าคนที่อยาก ‘ข้ามศพ’ ครูสมรวยคงจะเป็นพิราวรรณที่บ่นไม่เลิกเรื่องอดได้เรียนกับครูนิสิตหนุ่มคนนี้

“พูดภาษาอังกฤษเพราะเพราะ เราได้ยืนกับหู หนังสือนอกเวลาที่เลือกก็น่าอ่านน่าอ่าน” พิราวรรณพูดกรอกหูทำนองนี้จนกะทิเลิกฟังไปนานแล้ว

ถ้าถามว่าแล้วครูภิญโญหล่อไหม กะทิก็ต้องยอมรับว่าครูภิญโญดูดีตรงที่ผิวขาว ร่างสูง แต่ก็ดูจืดๆ ซืดๆ เหมือนไก่ไห้เจ้าที่ยังไม่ใส่น้ำปลา กะทินึกขำความเปรียบของตัวเองที่นึกขึ้นได้ทุกครั้งทีเห็นครูภิญโญใกล้ๆ

พิราวรรณเสนอหน้าให้ครูเช็กชื่อแล้วก็ไม่ยอมไปไหน ยืนอ้อยอิ่งอยู่อย่างนั้นเอง กะทิจะแยกตัวไปก็ไม่ได้ เพราะพิราวรรณ

ยึดมือเกาะที่ไว้แน่นแก่เงิน กะทิเลยได้เห็นลุงสนเดินมาหาครู
ภิญโญ พุดกันสองสามคำ กะทิได้ยื่นครูภิญโญพุดกับลุงสนว่า
“ไม่ต้องห่วงครับลุง ผมจะดูแลตัวเอง”

พอดีเสียงประกาศรถไฟนำเที่ยวกำลังจะแล่นเทียบชานชาลา
ครูภิญโญยกธงสีเหลืองขึ้นและเป่านกหวีดให้เด็กนักเรียนเรียงแถว
รถไฟมี ๑๒ โบกี้ โรงเรียนจองไว้โบกี้ที่ ๘ ครูกับนักเรียนนั่งกัน
เต็มโบกี้พอดี

กะทิเลือกที่นั่งริมหน้าต่าง รถไฟเคลื่อนช้าๆ ก่อนเพิ่ม
ความเร็ว ลมหนาวพัดกรู ชวนชื่นใจและสร้างความคึกคัก

เด็กๆ นั่งกันไม่เป็นที่ ลูกขึ้นเดินไปคุยกันตามใจนึกสนุก
บรรยายกาศสุขเสรีจนกะทิรีบล้วงขนมที่ขายเตรียมมาแจกจ่ายส่ง
ต่อไปแบ่งกันกิน ปากเคี้ยว แต่เสียงคุยไม่ได้เงียบลง กะทิโล่งใจ
ว่าจะได้ไม่ต้องสะพายย่ามตุงๆ ตอนลงจากรถไฟ

ย้ายมาแปลก ขนมที่เตรียมมาเป็นโดนัทโรยน้ำตาล ขนาด
เอ็ม ไม่เล็ก ไม่ใหญ่ กำลังดี ใส่ถุงแยกชิ้นอีกต่างหาก ถ้ายาย
ห่อขนมเทียนแก้วหรือข้าวต้มมัดมาให้ กะทิจะไม่แปลกใจเลย
สงสัยยายไม่มีเวลาประดิษฐ์ประดอยเพราะห่วงไปช่วยครูตราตรูแล
น้องทิว

พิรารรณจัดการเอาขนมไปให้ครูภิญโญ กะทิเห็นครูใส่ปาก
หึ่งขึ้นเคี้ยวตุ้ย ตอนครูมาบรรยายเรื่องเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
จุดหมายปลายทางของการทัศนอาจรวันนี้ เกล็ดน้ำตาลยังติดอยู่ที่
มุมปากด้วย กะทิได้นิสัย ‘ดูละเอียด’ มาจากลุงตองแน่ๆ

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์สร้างขึ้นตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวเพื่อแก้ปัญหาหน้าท่วมบริเวณลุ่มแม่น้ำป่าสักในฤดูน้ำหลาก เป็นเขื่อนดิน ใช้เวลาก่อสร้างนาน ๕ ปี เสร็จสมบูรณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ ชื่อพระราชทานนี้มีความหมายว่า เขื่อนแม่น้ำป่าสักที่เก็บกักน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวด้วย กะทิต่อท้ายอยู่ในใจ

รถไฟจอดรับผู้โดยสารและนักท่องเที่ยวที่สถานีสระบุรีและชุมทางแก่งคอย ก่อนจะจอดนาน ๓๐ นาทีที่กลางทุ่งดอกทานตะวัน กล้องถ่ายรูปดิจิทัลหัวใจของกะทิจำงานหนักเมื่อเพื่อนๆ พาขึ้นขอให้เก็บภาพคู่กับดอกทานตะวัน แต่ละคนยื่นหน้าไปเคียดดอกไม้ยักษ์ ยิ้มแจ่มแข่งกัน กะทิจำมุมสูงปีนขึ้นไปถ่ายภาพห้องทุ่งเหลืองอร่ามสุดสายตา แม่มาเห็นคงภูมิใจ กะทิไปไหนก็หนีออกให้แม่ไปด้วยกัน แต่ก็เป็นไปไม่ได้

ครูภิญโญหน้าแดงเพราะแดดจัด เปานกหวีดเสียงดังให้นักเรียนเรียงแถวขึ้นรถไฟอีกครั้ง ครูคงเบื่อเช็กชื่อ แค่นับจำนวนว่าครบ

เกิดเสียงร้องอย่างตื่นเต้นทั่วขบวนเมื่อรถไฟวิ่งบนสันเขื่อนลัดเลาะไปข้างอ่างเก็บน้ำ จนดูเหมือนวังเหนือน้ำ ครูภิญโญบอกว่าหลังสร้างเขื่อน เส้นทางรถไฟเดิมต้องยกขึ้นสูงกว่าระดับน้ำในเขื่อน การรถไฟเกิดความคิดสร้างที่หยุดรถไฟตรงนี้เพื่อการท่องเที่ยวรถไฟจอดอีก ๓๐ นาที เด็กๆ วิ่งขึ้นวิ่งลงไปดูน้ำในเขื่อน

กะทิพอใจนั่งอยู่ในโบกี้ ชมวิวผ่านสายตาข้างผ่านเลนส์กล้องบ้าง นึกเสียดายที่เชิงรับไม่ได้มาด้วย เกิดป่วยเป็นอีสุกอีใส โรคอะไรชื่อไม่เพราะเอาเลย แถมยังทำคนป่วยเป็นตุ่มปุ่มป่าน่ากลัว โดยเฉพาะเชิงรับที่เมื่อวันก่อนมาโรงเรียนแล้วโดนครูใหญ่

โลกลับบ้านไป

“หายดีก่อนค่อยมาเถอะ ไม่มีไข้แล้ว แต่ก็แพร่เชื้อได้ นี่ถ้ากรมอนามัยโลกไม่ประกาศว่าใช้ทรัพย์สินหมดไปจากโลกนี้แล้ว ครูต้องนึกว่าเธอป่วยเป็นฝีดาษแน่ๆ”

สงสารเชิงรบที่เดินคอตกขึ้นรถกลับไป วันนั้นกะทิก็เลยขาด ‘คูหู่’ แต่ก็ดีเหมือนกัน จะได้ไม่ต้องฟังป้อมยักษ์ล้อเลียน เออ เมื่อกี้กะทิเห็นป้อมยักษ์กินโดนัทไปหลายอันเลย

ห้องร้องพอดีเมื่อรถไฟมาถึงเขื่อนป่าสักฯ ครูภิญโญถือธง นำหน้าพาไปอาคารอเนกประสงค์ เด็กๆ เลือกมุมนั่งตามใจชอบ กินข้าวที่เตรียมมา ถ้าอยากซื้อข้าวก็มีขาย แต่คิวยาว ข้าวผัดพลาสติกในกล่องหอมฉุย อิมพอดีเมื่อหมดเกลี้ยงกล่อง ตาเคยสอนว่า คนเราควรกินให้อิ่มแค่พอดี เพียงรู้สึกคลายหิวสบายท้อง ก็ดื่มน้ำสักแก้ว เสียแต่ว่ายายปรนเปรออาหารถูกปากแทบทุกวัน “อิมเป็นงูเหลือมจนได้อีกแล้ว” ตาบ่นบ่อยๆ เวลารวบรวมซอง ยายสนุกกับการทำอาหารก็เพราะอาการเจริญอาหารของตา เข้าคู่กันดีออก

อิมแล้ว ครูพาไปขึ้นหอชมวิวสูง ๔๐ เมตร ใครไม่อยากเสียเงินก็รออยู่ข้างล่าง มีมุมให้ถ่ายรูปได้อีก

พิราวรรณลากแขนกะทิให้ขึ้นบันไดไป ตามหลังครูภิญโญ มีเด็กนักเรียนยอมเสียเงินไม่มาก โอกาสเหมาะ พิราวรรณตีหน้าซื่อ ขอถ่ายภาพคู่กับครูไว้เป็นที่ระลึก กะทิดคิดในใจว่า รูปนี้ต้องขยายใส่ไว้ใต้หมอนเพื่อนแน่ๆ

ครบเวลา ๒ ชั่วโมง รถไฟก็เดินทางกลับ เป็นการเดินทาง
ท่องเที่ยวช่วงสั้นๆ ไม่เปลืองแรงอย่างที่ลุงตองคงจะชอบ

ในโบกี้นักเรียนไม่มีเสียงคึกคักเท่าขามา โดนรถไฟเขย่า
ลมโชยๆก็พากันทำตาปรือ พิวารรณผล็อยหลับเบาๆไปแล้ว
กะทิดองอยู่ในสภาพนั้น ถ้าไม่บังเอิญเห็นครูภิญโญขยับตัวไปยืน
ริมประตูเมื่อรถไฟลดความเร็วเพื่อเข้าจอดที่สถานีชุมทางแก่งคอย

ครูกระโดดลงไป กะทิเห็นครูยกมือไหว้ชายสูงวัยคนหนึ่ง
ที่ยืนอยู่กับผู้ชายอีกคนที่ดูหนุ่มกว่า กะทิรู้ว่าการจ้องมองผิด
มารยาท แต่ภาพที่ครูภิญโญกับชายสูงวัยช่วยกันจูงชายหนุ่ม
ก้าวขึ้นมาบนรถไฟตรงสายตา เมื่อเข้ามาใกล้ กะทิจึงเห็นว่า
คนที่ครูจูงมายังเป็นเด็กหนุ่มที่น่าจะอายุไล่เลี่ยกับพี่ทอง เขา
สวมแว่นตาดำและเห็นชัดว่าดวงตามีตบอด

กะทิขยับไปเลื่อนกระเป๋าที่ครูวางจองที่นั่งไว้เมื่อครูพา
เด็กหนุ่มมาถึง

“นั่งตรงนี้เลย ผนกมที่นั่งเป็นเพื่อนก่อนนะ” ครูภิญโญ
หันมาสั่ง ก่อนเดินกลับลงไปชานชาลาไปกับชายสูงวัย

รถไฟจอดไม่นานก็เคลื่อนออกจากสถานี แต่ในช่วงเวลาที่
กะทิดูตามลำพังกับเด็กหนุ่มก็เหมือนเนิ่นนาน กะทิทำตัวไม่ถูก
เปลื่อยืมให้ แล้วก็นึกได้ว่าอีกฝ่ายยอมไม่เห็น เอาอย่างนี้แล้วกัน

“ดื่มน้ำหน่อยค่ะ อากาศร้อน” กะทิเลียนคำพูดนำภูเวลา
ต้อนรับแขกไปใครมา

กะทิริ้นน้ำใส่ฝากระติกและยื่นไปให้จนแทบจับใส่มือ เขา
รับไปดื่ม ก่อนส่งคืนมา

“ขอบคุณครับ ผมชื่อแทน”

“กะทิกะ ชื่อกะทิ” กะทิตอบกลับไป ก่อนหน้านั้นครูภิญโญเรียกชื่อจริงของกะทิ

เสียงพูด ความเย็นของน้ำในกระติก อาการรถไฟกระชาก รวมกันอยู่ในความทรงจำของกะทิโดยไม่รู้ตัว ขณะที่อีกฝ่ายก็จดจำเสียงพูด น้ำเย็นฉ่ำชื่นใจดับกระหาย และเสียงหวูดรถไฟได้ไม่รู้ลืมเช่นกัน

รถไฟใช้เวลากว่าหนึ่งชั่วโมงจึงมาถึงอยุธยา กะทิคว้ายามต่อแถวเพื่อนนักเรียนและลงจากรถไฟอย่างเป็นระเบียบ ก่อนวิ่งไปขึ้นรถที่ตามมาจอดรอ กะทิหันเห็นครูภิญโญจูงพี่แทนไปส่งให้ลุงสนที่รออยู่บนชานชาลา

การจัดเตรียมงานเอสเอ็มอี งานใหญ่ปิดภาคของโรงเรียนที่รออยู่ ทำให้กะทิลืมเรื่องเพื่อนใหม่ที่รู้จักกันบนรถไฟวันนั้นไปนานหลายเดือน